

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (veľká komora)

z 13. novembra 2018*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Občianstvo Európskej únie – Články 18 a 21 ZFEÚ – Žiadosť tretej krajiny, adresovaná členskému štátu, ktorá sa týka vydania občana Únie, štátneho príslušníka iného členského štátu, ktorý využil svoje právo na voľný pohyb v prvom z týchto členských štátov – Žiadosť o vydanie na účely výkonu trestu odňatia slobody, a nie na účely trestného stíhania – Zákaz vydania vzťahujúci sa iba na vlastných štátnych príslušníkov – Obmedzenie voľného pohybu – Odôvodnenie založené na zabránení beztrestnosti – Proporcionalita“

Vo veci C-247/17,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Korkein oikeus (Najvyšší súd, Fínsko) z 12. mája 2017 a doručený Súdnemu dvoru 16. mája 2017, ktorý súvisí s konaním týkajúcim sa postupu vydania

Denisa Raugėvicius,

SÚDNY DVOR (veľká komora),

v zložení: predseda K. Lenaerts, podpredsedníčka R. Silva de Lapuerta, predsedovia komôr J.-C. Bonichot, A. Arabadžiev, M. Vilaras, E. Regan, F. Biltgen a C. Lycourgos, sudcovia M. Ilešič, E. Levits, L. Bay Larsen, C. G. Fernlund (spravodajca) a S. Rodin,

generálny advokát: Y. Bot,

tajomník: M. Aleksejev, referent,

so zreteľom na písomnú časť konania a po pojednávaní zo 14. mája 2018,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- fínska vláda, v zastúpení: H. Leppo, splnomocnená zástupkyňa,
- česká vláda, v zastúpení: M. Smolek, J. Vlácil a J. Pavliš, splnomocnení zástupcovia,
- nemecká vláda, v zastúpení: T. Henze, M. Hellmann a S. Weinkauff, splnomocnení zástupcovia,
- Írsko, v zastúpení: M. Browne, J. Quaney a A. Joyce, splnomocnení zástupcovia, za právnej pomoci M. Gray, BL,
- cyperská vláda, v zastúpení: E. Zachariadou, E. Neofytou a M. Spiliotopoulou, splnomocnené zástupkyne,

* Jazyk konania: fínčina.

- litovská vláda, v zastúpení: D. Kriauciūnas a V. Čepaitė, splnomocnení zástupcovia,
- maďarská vláda, v zastúpení: M. Z. Fehér, G. Koós a R. Kissné Berta, splnomocnení zástupcovia,
- rakúska vláda, v zastúpení: G. Eberhard, splnomocnený zástupca,
- rumunská vláda, v zastúpení: C.-R. Cantăr, R. Mangu, E. Gane a C.-M. Florescu, splnomocnení zástupcovia,
- švédská vláda, v zastúpení: A. Falk, H. Shev, C. Meyer-Seitz, L. Zettergren a A. Alriksson, splnomocnené zástupkyne,
- Európska komisia, v zastúpení: S. Grünheid, R. Troosters a M. Huttunen, splnomocnení zástupcovia,

po vypočutí návrhov generálneho advokáta na pojednávaní 25. júla 2018,

vyhlásil tento

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 18 prvého odseku a článku 21 ZFEÚ.
- 2 Tento návrh bol podaný v rámci žiadosti o vydanie pána Denisa Raugėviciusa, litovského a ruského štátneho príslušníka, ktorú ruské orgány adresovali fínskym orgánom na účely výkonu trestu odňatia slobody.

Právny rámec

Európsky dohovor o vydávaní

- 3 Článok 1 Európskeho dohovoru o vydávaní z 13. decembra 1957 (ďalej len „Európsky dohovor o vydávaní“) stanovuje:

„Zmluvné strany sa zaväzujú vzájomne si vydávať, v súlade s ustanoveniami a podmienkami uvedenými v tomto dohovore, všetky osoby, proti ktorým vedú príslušné orgány dožadujúcej strany trestné stíhanie pre trestný čin alebo ktoré vyžadujú tieto orgány na výkon trestu alebo ochranného opatrenia.“

- 4 Článok 6 tohto dohovoru, nazvaný „Vydávanie občanov“, stanovuje:

„1.

- a) Zmluvné strany majú právo odmietnuť vydanie svojich občanov.
- b) Každá zmluvná strana môže vyhlásením urobeným pri podpise alebo ukladaní svojej ratifikačnej listiny alebo listiny o prístupe, v rozsahu, v akom sa jej to týka, a na účely tohto dohovoru vymedziť pojem ‚občan‘.
- c) Občianstvo sa bude určovať k času, keď sa prijíma rozhodnutie o vydaní...

2. Ak dožiadaná strana nevydá svojho občana, odovzdá na žiadosť dožadujúcej strany vec svojim príslušným orgánom, aby mohli začať trestné stíhanie, pokiaľ to považujú za vhodné. Spisy, informácie a usvedčujúce veci, ktoré sa vzťahujú na trestný čin, sa za tým účelom bezplatne odovzdajú spôsobom uvedeným v odseku 1 článku 12. Dožadujúca strana bude informovaná o výsledku svojej žiadosti.“

- 5 Článok 10 tohto dohovoru, nazvaný „Premlčanie“, stanovuje:

„Vydanie nebude povolené, pokiaľ žiadaná osoba nemôže byť podľa právneho poriadku dožadujúcej alebo dožiadanej strany trestne stíhaná alebo potrestaná v dôsledku premlčania.“

- 6 Podľa článku 17 toho istého dohovoru:

„Pokiaľ o vydanie žiada súčasne viac ako jeden štát, či už pre rovnaký trestný čin alebo pre rôzne trestné činy, dožiadaná strana rozhodne po prihliadnutí na všetky okolnosti, najmä na relatívnu závažnosť a miesto spáchania trestných činov, ďalej na dátum žiadostí, na občianstvo vyžadanej osoby a na možnosť následného vydania do ďalšieho štátu.“

- 7 Fínska republika uskutočnila vyhlásenie v zmysle článku 6 Európskeho dohovoru o vydávaní (ďalej len „vyhlásenie“), v tomto znení:

„V zmysle tohto dohovoru sa ‚občanmi‘ rozumejú štátni príslušníci Fínska, Dánska, Islandu, Nórska a Švédska, ako aj cudzinci s bydliskom v týchto štátoch.“

Fínske právo

- 8 Podľa § 9 tretieho odseku fínskej ústavy v znení uplatniteľnom v čase skutkových okolností veci samej „žiadny fínsky občan nesmie byť vydaný alebo proti svojej vôli odovzdaný do inej krajiny. Zákon však môže stanoviť, že fínsky občan môže byť z dôvodu spáchania trestného činu alebo na účely konania... vydaný alebo odovzdaný do krajiny, v ktorej sú zaručené jeho základné ľudské práva a súdna ochrana“.

- 9 Podľa § 2 rikoksen johdosta tapahtuvasta luovuttamisesta muiden annettu laki (456/1970) [zákon (456/1970) o vydávaní v prípade spáchania trestného činu, ďalej len „zákon o vydávaní“], fínsky občan nemôže byť vydaný.

- 10 § 14 prvý odsek zákona o vydávaní stanovuje:

„Ministerstvo spravodlivosti rozhodne o tom, či sa žiadosti o vydanie vyhovie.“

- 11 § 16 prvý odsek tohto zákona stanovuje:

„Ak v čase vyšetrovania alebo v návrhu postúpenému ministerstvu spravodlivosti pred rozhodnutím veci osoba, ktorej sa žiadosť o vydanie týka, vyhlási, že sa domnieva, že právne podmienky pre vydanie nie sú splnené, ministerstvo v prípade, že žiadosť o vydanie nie je okamžite zamietnutá, požiada pred rozhodnutím vo veci samej Korkein oikeus [Najvyšší súd, Fínsko] o vydanie stanoviska. Ministerstvo môže požiadať o stanovisko tiež v iných prípadoch, pokiaľ to považuje za potrebné.“

- 12 § 17 zákona o vydávaní znie takto:

„Korkein oikeus [Najvyšší súd] preskúma, či je možné žiadosti o vydanie vyhovieť so zreteľom na ustanovenia § 1 až 10 tohto zákona a obdobné ustanovenia medzinárodnej dohody, ktorej je Fínsko zmluvnou stranou.“

Ak sa Korkein oikeus [Najvyšší súd] domnieva, že existuje prekážka brániaca vydaniu, nie je možné žiadosti o vydanie vyhovieť.“

- 13 Trest odňatia slobody uložený súdom v štáte, ktorý nie je členským štátom Európskej únie, možno vykonať vo Fínsku podľa kansainvälisestä yhteistoiminnasta eräiden juomapakkausten rikosoikeudellisten seuraamusten täytäntöönpanosta annettu laki (21/1987) [zákon (21/1987) o medzinárodnej spolupráci pri výkone určitých trestnoprávných sankcií]. Ustanovenie § 3 tohto zákona upravuje:

„Trest, ktorý uložil súd cudzieho štátu, možno vo Fínsku vykonať, ak:

(1) je odsudzujúci rozsudok v štáte, v ktorom bol vydaný, právoplatný a vykonateľný;

...

(3) štát, v ktorom bol trest uložený, o to požiadal alebo s tým súhlasil.

Trest odňatia slobody je možné vykonať vo Fínsku v súlade s prvým odsekom, ak je odsúdená osoba fínskym štátnym príslušníkom alebo cudzím štátnym príslušníkom s trvalým pobytom vo Fínsku a pokiaľ s tým odsúdená osoba súhlasí. ...“

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 14 Dňa 1. februára 2011 bol pán Raugėvicius odsúdený ruským súdom za trestný čin súvisiaci s omamnými látkami, konkrétne s držbou zmesi obsahujúcej 3,040 gramov heroínu, ktorú nemal v úmysle predáť, na podmienený trest odňatia slobody.
- 15 Dňa 16. novembra 2011 zrušil súd Leningradskej oblasti (Rusko) podmienený odklad výkonu trestu odňatia slobody z dôvodu nedodržania povinností týkajúcich sa dohľadu a uložil pánovi Raugėviciusovi trest odňatia slobody v trvaní štyroch rokov.
- 16 Dňa 12. júla 2016 bol na pána Raugėviciusa vydaný medzinárodný zatykač.
- 17 Dňa 12. decembra 2016 uložil súd prvého stupňa vo Fínsku pánovi Raugėvisiusovi zákaz vycestovať mimo tento členský štát.
- 18 Ruská federácia zaslala 27. decembra 2016 Fínskej republike žiadosť o vydanie, v ktorej žiadala, aby bol pán Raugėvicius zatknutý a vydaný do Ruska na účely výkonu trestu odňatia slobody.
- 19 Pán Raugėvicius namietal proti svojmu vydaniu, pričom sa dovolával najmä skutočnosti, že vo Fínsku žije dlhodobo a má v tomto členskom štáte dve deti, ktoré majú fínske štátne občianstvo.
- 20 Ministerstvo spravodlivosti požiadalo 7. februára 2017 Korkein oikeus (Najvyšší súd) o stanovisko k otázke, či vydaniu pána Raugėviciusa do Ruska bráni právna prekážka.
- 21 Korkein oikeus (Najvyšší súd) sa domnieva, že je „súdny orgánom“ v zmysle judikatúry Súdneho dvora týkajúcej sa článku 267 ZFEÚ, aj keď má vydať stanovisko v rámci žiadosti o vydanie. Uvádza, že spĺňa požiadavky vyplývajúce z tohto pojmu, pripomenuté Súdny dvorom najmä v jeho rozsudku z 19. decembra 2012, Epitropos tou Elegktikou Synedriou (C-363/11, EU:C:2012:825, bod 18), pretože je zriadený zákonom, je stálym orgánom, jeho rozhodnutia sú záväzné, konanie pred ním má kontradiktórnu povahu, uplatňuje právne predpisy a je nezávislým orgánom. Okrem toho by rozhodoval aj v spore v prípade, ak by pán Raugėvicius nesúhlasil s vydaním a ministerstvo

spravodlivosti by nedospelo k záveru, že žiadosť Ruskej federácie treba okamžite zamietnuť. Nakoniec Korkein oikeus (Najvyšší súd) dodáva, že stanovisko, ktoré má vydať, je záväzné v tom zmysle, že ak dospeje k záveru, že existuje prekážka požadovaného vydania, nemôže sa žiadosti o vydanie vyhovieť.

- 22 Vnútroštátny súd sa domnieva, že v rozsudku zo 6. septembra 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630), Súdny dvor na základe článkov 18 a 21 ZFEÚ rozhodol, že pravidlá upravujúce vydávanie osôb sú spôsobilé obmedziť slobodu štátnych príslušníkov iných členských štátov voľne sa pohybovať a zdržiavať sa na území členských štátov. Preto ich treba posudzovať aj z hľadiska zákazu diskriminácie.
- 23 Korkein oikeus (Najvyšší súd) však uvádza rozdiely medzi prejednávanou vecou, ktorá sa týka žiadosti o vydanie na účely výkonu trestu, a vecou, v ktorej bol vydaný tento rozsudok, ktorá sa týkala žiadosti o vydanie na účely stíhania.
- 24 Tento súd predovšetkým uvádza, že ak v zásade existuje povinnosť dožiadaného členského štátu stíhať vlastných štátnych príslušníkov v prípade, keď ich nevydáva, neexistuje povinnosť zabezpečiť na svojom území výkon trestu, na ktorý boli odsúdení v tretej krajine.
- 25 Za týchto okolností Korkein oikeus (Najvyšší súd) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

- „1. Treba vnútroštátne predpisy upravujúce vydávanie osôb za trestný čin, pokiaľ ide o voľný pohyb štátnych príslušníkov iného členského štátu, hodnotiť rovnakým spôsobom bez ohľadu na to, či sa žiadosť o vydanie tretieho štátu, ktorá je založená na dohovore o vydávaní, predloží na účely výkonu trestu alebo, ako to bolo vo veci, v ktorej bol vydaný rozsudok zo 6. septembra 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630), na účely trestného stíhania? Je relevantné, že osoba, o vydanie ktorej sa žiada, je nielen štátnym príslušníkom členského štátu Únie, ale aj štátnym príslušníkom dožadujúceho štátu?
2. Uvádza vnútroštátna právna úprava, podľa ktorej sa na výkon trestu mimo Únie nevydajú iba vlastní štátni príslušníci, štátneho príslušníka iného členského štátu neoprávneným spôsobom do nevýhodnejšej situácie? Treba aj v prípade, v ktorom ide o výkon trestu, uplatniť mechanizmy práva Únie, ktorými možno menej reštriktívnym spôsobom dosiahnuť cieľ, ktorý je sám osebe legitímny? Ako treba reagovať na žiadosť o vydanie osoby, ak o nej bol druhý členský štát informovaný na základe uplatnenia uvedených mechanizmov, avšak tento štát, napríklad pre právne prekážky, neprijme žiadne opatrenia vo vzťahu k jeho štátnemu príslušníkovi?“

O prejudiciálnych otázkach

- 26 Svojimi otázkami, ktoré je potrebné preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa články 18 a 21 ZFEÚ majú vykladať v tom zmysle, že v prípade žiadosti tretej krajiny o vydanie občana Únie, ktorý využil svoje právo na voľný pohyb, na účely výkonu trestu odňatia slobody, a nie trestného stíhania, dožiadaný členský štát, ktorého vnútroštátne právo zakazuje vydávanie vlastných štátnych príslušníkov mimo Únie na účely výkonu trestu a stanovuje možnosť vykonať takýto trest uložený v zahraničí na jeho území, je povinný skúmať, či existuje alternatívne opatrenie k vydaniu, ktoré menej zasahuje do výkonu práva na voľný pohyb.
- 27 V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že občan Únie, akým je pán Raugėvicius, štátny príslušník členského štátu, v danom prípade Litovskej republiky, ktorý sa presťahoval do iného členského štátu, v danom prípade Fínskej republiky, využil svoju slobodu pohybu, takže jeho situácia patrí do pôsobnosti článku 18 ZFEÚ, ktorý zakotvuje zásadu zákazu diskriminácie na základe štátnej príslušnosti (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. septembra 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, bod 31).

- 28 Okrem toho vnútroštátny predpis, ktorý zakazuje len vydávanie fínskych štátnych príslušníkov, zavádza rozdielne zaobchádzanie medzi nimi a štátnymi príslušníkmi iných členských štátov. Také pravidlo teda vytvára nerovnosť zaobchádzania, ktorá môže ovplyvniť slobodu pohybu týchto štátnych príslušníkov iných členských štátov v Únii (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. septembra 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, bod 32).
- 29 Okolnosť, že štátny príslušník členského štátu, iného ako je členský štát, ktorému bola adresovaná žiadosť o vydanie osoby, akou je pán Raugevicius, má aj štátnu príslušnosť tretej krajiny, ktorá podáva žiadosť, toto konštatovanie nevyvracia. V skutočnosti dvojité občianstvo členského štátu a tretej krajiny nemôže zbaviť dotknutú osobu slobody, ktorá jej plyní z práva Únie ako štátnemu príslušníkovi členského štátu (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 7. júla 1992, Micheletti a i., C-369/90, EU:C:1992:295, bod 15).
- 30 Z toho vyplýva, že v takej situácii, ako je tá vo veci samej, rozdielne zaobchádzanie, ktoré spočíva v umožnení vydania občana Únie, štátneho príslušníka iného členského štátu, akým je pán Raugevicius, vedie k obmedzeniu voľného pohybu v zmysle článku 21 ZFEÚ (rozsudok zo 6. septembra 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, bod 33).
- 31 Takéto obmedzenie možno odôvodniť iba vtedy, ak sa opiera o objektívne dôvody a je primerané cieľu legitímne sledovanému vnútroštátnym právom (rozsudok zo 6. septembra 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, bod 34 a citovaná judikatúra).
- 32 V tejto súvislosti Súdny dvor uznal, že cieľ spočívajúci v zabránení beztrestnosti osôb, ktoré spáchali trestný čin, musí byť považovaný za legitímny a umožňuje odôvodniť reštriktívne opatrenie za predpokladu, že toto opatrenie je nevyhnutné na ochranu záujmov, ktoré má zaručiť, a to v rozsahu, v akom tieto ciele nemôžu byť dosiahnuté menej obmedzujúcimi opatreniami (rozsudok zo 6. septembra 2016, Petruhhin, C-182/15, EU:C:2016:630, body 37 a 38).
- 33 Súdny dvor tak v bode 39 rozsudku zo 6. septembra 2016, Petruhhin (C-182/15, EU:C:2016:630), rozhodol, že vydávanie je postup, ktorého cieľom je boj proti beztrestnosti osoby nachádzajúcej sa inde než na území, kde údajne spáchala trestný čin. V tomto rozsudku, ktorý sa týkal žiadosti o vydanie na účely trestného stíhania, Súdny dvor v tom istom bode uviedol, že nevydávanie štátnych príslušníkov je vo všeobecnosti kompenzované možnosťou dožiadaného členského štátu stíhať vlastných štátnych príslušníkov za závažné trestné činy spáchané mimo jeho územia, zatiaľ čo tento členský štát spravidla nemá právomoc súdiť za takéto skutky, ak ani páchatel, ani obeť údajného trestného činu nie sú štátnymi príslušníkmi uvedeného členského štátu. Súdny dvor z toho vyvodil, že vydávanie umožňuje zabrániť tomu, aby trestné činy spáchané na území štátu osobami, ktoré opustili toto územie, ostali nepotrestané.
- 34 Vnútroštátny súd sa však pýta, či tieto úvahy platia aj v prípade žiadosti o vydanie na účely výkonu trestu.
- 35 Tento súd má pochybnosti o tejto otázke, pričom tvrdí, že ak Európsky dohovor o vydávaní vo svojom článku 6 ods. 2 stanovuje možnosť dožiadaného štátu viesť stíhanie voči svojim štátnym príslušníkom, ktorých nevydáva, neukladá štátu, ktorý odmietne vydať svojich štátnych príslušníkov, povinnosť prijať opatrenia na výkon trestu uloženého súdom iného štátu, ktorý je zmluvnou stranou tohto dohovoru. Tento súd a viaceré vlády, ktoré Súdnemu dvoru predložili pripomienky, sa zároveň domnievajú, že začatie nového trestného stíhania voči osobe, ktorá už bola stíhaná a odsúdená v dožadujúcom štáte, môže byť v rozpore so zásadou *ne bis in idem*, podľa ktorej osobu nemožno stíhať alebo potrestať dvakrát za ten istý trestný čin.
- 36 Hoci zásada *ne bis in idem*, tak ako je zaručená vnútroštátnym právom, môže predstavovať prekážku v stíhaní osôb, ktorých sa týka žiadosť o vydanie na účely výkonu trestu odňatia slobody, členským štátom, nič to nemení na tom, že vo vnútroštátnom, resp. medzinárodnom práve existujú

mechanizmy, ktoré s cieľom zabrániť riziku, že tieto osoby zostanú nepotrestané, umožňujú, aby tieto osoby vykonali svoj trest v členskom štáte, ktorého sú štátnymi príslušníkmi, čím zvyšujú ich šance na sociálnu reintegráciu po vykonaní trestu.

- 37 Ide najmä o Dohovor o odovzdávaní odsúdených osôb z 21. marca 1983, ktorého zmluvnými stranami sú všetky členské štáty a taktiež Ruská federácia. Tento dohovor totiž umožňuje, aby osoba odsúdená na území jedného zmluvného štátu tohto dohovoru v súlade s jeho článkom 2, požiadala o presunutie na územie svojej krajiny pôvodu na účely výkonu trestu, ktorý jej bol uložený, pričom v odôvodneniach dohovoru sa uvádza, že cieľom takéhoto odovzdania je najmä uľahčiť sociálnu reintegráciu odsúdených osôb tým, že umožňuje cudzincom, ktorí sú zbavení slobody v dôsledku trestného činu, vykonať svoj trest v sociálnom prostredí ich pôvodu (pozri v tomto zmysle rozsudok z 20. januára 2005, Laurin Effing, C-302/02, EU:C:2005:36, body 12 a 13).
- 38 Okrem toho niektoré štáty, medzi nimi aj Fínska republika, umožňujú svojim štátnym príslušníkom vykonať na svojom území trest uložený v inom štáte.
- 39 V dôsledku toho treba v súvislosti so žiadosťou o vydanie na účely výkonu trestu na jednej strane uviesť, že hoci dožiadaný členský štát nemôže začať trestné stíhanie svojich vlastných štátnych príslušníkov, existujú mechanizmy na zabezpečenie toho, aby títo štátni príslušníci mohli vykonať svoj trest na území tohto členského štátu. Na druhej strane vydávanie osôb naopak umožňuje zabrániť tomu, aby sa občania Únie, ktorí nie sú štátnymi príslušníkmi členského štátu, vyhli výkonu trestu.
- 40 V rozsahu, v akom, ako bolo pripomenuté v bode 33 tohto rozsudku, má vydávanie zabrániť beztrestnosti štátnych príslušníkov iných členských štátov, ako je dožiadaný členský štát, a vnútroštátna právna úprava dotknutá vo veci samej umožňuje vydať štátnych príslušníkov iných členských štátov ako Fínskej republiky, je potrebné posúdiť primeranosť tejto právnej úpravy a overiť, či existujú opatrenia, ktoré umožnia dosiahnuť tento cieľ rovnako účinne a ktoré menej zasahujú do slobody pohybu týchto štátnych príslušníkov iných členských štátov (rozsudok zo 6. septembra 2016, Petruhin, C-182/15, EU:C:2016:630, bod 41), pričom treba zohľadniť všetky skutkové a právne okolnosti veci.
- 41 V prejednávanej veci z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že pán Raugėvicius nesúhlasil so svojim vydaním s odôvodnením, že býva vo Fínsku už dlho a že je otcom dvoch detí fínskej štátnej príslušnosti s bydliskom v tomto členskom štáte. Tieto okolnosti neboli spochybnené v rámci konania pred Súdnyim dvorom. Nemožno teda vylúčiť, že pán Raugėvicius môže byť považovaný za cudzinca s trvalým pobytom vo Fínsku v zmysle § 3 druhého odseku zákona o medzinárodnej spolupráci pri výkone určitých trestnoprávnych sankcií.
- 42 Ak ide o tento prípad, z tohto ustanovenia vyplýva, že pán Raugėvicius by mohol na fínskom území vykonať trest, na ktorý bol odsúdený v Rusku, za predpokladu, že Rusko, rovnako ako aj sám pán Raugėvicius, s tým budú súhlasiť.
- 43 V tejto súvislosti treba pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry postavenie občana Únie má byť základným štatútom štátnych príslušníkov členských štátov (pozri najmä rozsudky z 20. septembra 2001, Grzelczyk, C-184/99, EU:C:2001:458, bod 31; z 8. marca 2011, Ruiz Zambrano, C-34/09, EU:C:2011:124, bod 41, ako aj z 5. júna 2018, Coman a i., C-673/16, EU:C:2018:385, bod 30).
- 44 Každý občan Únie sa môže teda odvolávať na zákaz diskriminácie na základe štátnej príslušnosti zakotvený v článku 18 ZFEÚ v akejkoľvek situácii, ktorá patrí do oblasti vecnej pôsobnosti práva Únie, pričom tieto situácie zahŕňajú, rovnako ako vo veci samej, výkon základnej slobody pohybu a pobytu na území členských štátov priznanej článkom 21 ZFEÚ (pozri rozsudky zo 4. októbra 2012, Komisia/Rakúsko, C-75/11, EU:C:2012:605, bod 39, a z 11. novembra 2014, Dano, C-333/13, EU:C:2014:2358, bod 59).

- 45 Okrem toho, hoci v prípade neexistencie pravidiel práva Únie, ktorými sa riadi vydávanie štátnych príslušníkov členských štátov do Ruska, sú členské štáty oprávnené prijať takéto pravidlá, tieto štáty sú povinné vykonávať túto právomoc v súlade s právom Únie, predovšetkým so zákazom diskriminácie podľa článku 18 ZFEÚ, ako aj právom slobodne sa pohybovať a zdržiavať sa na území členských štátov, zaručeným v článku 21 ods. 1 ZFEÚ.
- 46 Vzhľadom na cieľ, ktorým je zabrániť beztretnosti, sa fínski štátni príslušníci na jednej strane a štátni príslušníci iných členských štátov, ktorí majú trvalý pobyt vo Fínsku, a teda preukázali určitý stupeň integrácie do spoločnosti tohto členského štátu, na druhej strane nachádzajú v porovnateľnej situácii (pozri analogicky rozsudok zo 6. októbra 2009, Wolzenburg, C-123/08, EU:C:2009:616, bod 67), pričom vnútroštátny súd musí overiť, či pán Raugevicius patrí do tejto kategórie štátnych príslušníkov iných členských štátov.
- 47 V dôsledku toho článku 18 a 21 ZFEÚ vyžadujú, aby sa na štátnych príslušníkov iných členských štátov, ktorí majú trvalý pobyt vo Fínsku a týka sa ich žiadosť o vydanie podaná treťou krajinou na účely výkonu trestu odňatia slobody, vzťahovalo pravidlo zakazujúce vydanie uplatňované v prípade fínskych štátnych príslušníkov a aby mohli za tých istých podmienok ako štátni príslušníci tohto členského štátu vykonať svoj trest na fínskom území.
- 48 Ak, naopak, občana, akým je pán Raugevicius, nemožno považovať za osobu s trvalým pobytom v dožiadanom členskom štáte, jeho vydanie je upravené uplatniteľným vnútroštátnym alebo medzinárodným právom.
- 49 Treba tiež spresniť, že za predpokladu, že dožiadaný členský štát zamýšľa vydať štátneho príslušníka iného členského štátu na žiadosť tretej krajiny, musí prvý členský štát overiť, či vydanie neporušuje práva zaručené Chartou základných práv Európskej únie, najmä jej článkom 19 (pozri v tomto zmysle rozsudok zo 6. septembra 2016, Petruhin, C-182/15, EU:C:2016:630, bod 60).
- 50 Vzhľadom na všetky úvahy uvedené vyššie treba na položené otázky odpovedať, že články 18 a 21 ZFEÚ sa majú vykladať v tom zmysle, že v prípade žiadosti tretej krajiny o vydanie občana Únie, ktorý využil svoje právo na voľný pohyb, na účely výkonu trestu odňatia slobody, a nie trestného stíhania, dožiadaný členský štát, ktorého vnútroštátne právo zakazuje vydávanie vlastných štátnych príslušníkov mimo Únie na účely výkonu trestu a stanovuje možnosť vykonať takýto trest uložený v zahraničí na svojom území, je povinný zabezpečiť pre občana Únie, ktorý má trvalé bydlisko na jeho území, rovnaké zaobchádzanie, ako priznáva v oblasti vydávania vlastným štátnym príslušníkom.

O trovách

- 51 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdnym dvorom (veľká komora) rozhodol takto:

Články 18 a 21 ZFEÚ sa majú vykladať v tom zmysle, že v prípade žiadosti tretej krajiny o vydanie občana Európskej únie, ktorý využil svoje právo na voľný pohyb, na účely výkonu trestu odňatia slobody, a nie trestného stíhania, dožiadaný členský štát, ktorého vnútroštátne právo zakazuje vydávanie vlastných štátnych príslušníkov mimo Únie na účely výkonu trestu a stanovuje možnosť vykonať takýto trest uložený v zahraničí na svojom území, je povinný zabezpečiť pre občana Únie, ktorý má trvalé bydlisko na jeho území, rovnaké zaobchádzanie, ako priznáva v oblasti vydávania vlastným štátnym príslušníkom.

Podpisy